

PROGRAM

WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

PAŃSTWOWEJ SZKOŁY MUZYCZNEJ I ST.

IM. W. J. CIESIELSKIEGO

W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

(Część praktyczna – zmienna)

Spis treści

I. Wnioski z ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego z roku szkolnego 2022/2023.....	3
II. Priorytety wychowawczo-profilaktyczne CEA na rok szkolny 2023/2024	4
1. Wzmocnienie prawidłowej komunikacji interpersonalnej w indywidualnej relacji nauczyciel-uczeń podczas artystycznych zajęć edukacyjnych.	4
2. Wyposażenie ogólnokształcących szkół artystycznych w podstawowe narzędzia diagnozy psychologicznej i pedagogicznej.	5
3. Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, aspołecznych i przemocowych wśród uczniów szkół artystycznych i ich rodzin.	6
III. Diagnoza aktualnych potrzeb i zagrożeń szkoły.....	7
IV. Cele ogólne i szczegółowe planu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2023/2024.....	8
V. Harmonogram konkretnych zadań	9
VI. Plan ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego	11

I. Wnioski z ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego z roku szkolnego 2022/2023

Działania wychowawczo-profilaktyczne realizowane w roku szkolnym 2022/2023 poddawane były obserwacji i ocenie, dokonywanej przez nauczycieli oraz analizie potrzeb i problemów wychowawczych.

W tym kontekście zasadnym jest zwrócenie uwagi na:

1. wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej i społecznej,
2. wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
3. umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie
4. rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
5. wspomaganie ucznia w przezwyciężaniu skutków stresu i tremy,
6. minimalizowanie negatywnych skutków sytuacji kryzysowej wywołanej działaniami wojennymi na terenie Ukrainy, w jakiej znaleźli się uczniowie przybyli z tego państwa,
7. współpraca całej społeczności szkolnej oparta jest na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa

Rekomendacje w zakresie wypełniania przez szkołę zadań wynikających z Programu:

1. Zachowanie uczniów podlega monitorowaniu przez nauczycieli.
2. Skutki działań wychowawczo-profilaktycznych podlegają systematycznej obserwacji i są poddawane ocenie dokonywanej przez nauczycieli.
3. Po analizie potrzeb i problemów wychowawczych oraz po zapoznaniu się z wnioskami i sugestiami uczniów i rodziców/opiekunów prawnych wprowadza się adekwatne treści do Programu wychowawczo - profilaktycznego na kolejny rok szkolny.

II. Priorytety wychowawczo-profilaktyczne CEA na rok szkolny 2023/2024

1. Wzmocnienie prawidłowej komunikacji interpersonalnej w indywidualnej relacji nauczyciel-uczeń podczas artystycznych zajęć edukacyjnych.

Indywidualna relacja mistrz-uczeń w szkołach artystycznych stawia przed nauczycielami wymagania szczególne, związane z kształtowaniem odpowiedniej (pod względem dydaktycznym) oraz bezpiecznej (pod względem psychologicznym) interakcji. Lekcja indywidualna lub w małej grupie uczniów bezsprzecznie powinna być prowadzona z uwzględnieniem specyfiki funkcjonowania psychofizycznego uczniów oraz zagwarantowania dzieciom i młodzieży zindywidualizowanego podejścia, w tym rozpoznawania ich potrzeb i możliwości oraz dostosowania do nich swoich metod pracy.

Tego rodzaju interakcja jest możliwa, jeśli nauczyciel wykorzystuje skuteczne sposoby porozumiewania się, oparte na takich umiejętnościach jak:

- 1) umiejętność słuchania ucznia,
- 2) reagowanie na jego komunikaty – zarówno werbalne jak i niewerbalne,
- 3) empatyczne podejście do ucznia uwzględniające wielopoziomową chęć poznania ucznia
- 4) umiejętność rozpoznawania jego potrzeb poznawczych i innych m.in. społecznych, emocjonalnych czy motywacyjnych.

W komunikacji z uczniem zdecydowanie nie powinno mieć miejsca m.in.: obrażanie ucznia, wyśmiewanie go, ironiczne krytykowanie, katastrofizowanie i generalizowanie wynikające z zauważonych braków lub niedoskonałości w funkcjonowaniu i umiejętnościach ucznia, prześmiewcze porównywanie do innych. Tego rodzaju przykłady negatywnych komentarzy wpisują się w zachowania o charakterze przemocy psychicznej.

Z uwagi na deklaracje części młodzieży uczącej się w szkołach muzycznych II stopnia (12 % uczniów) oraz z uwagi na bieżące skargi ze strony rodziców i uczniów szkół plastycznych i baletowych – istnieje prawdopodobieństwo, że wśród pewnej grupy nauczycieli pojawiają się nieprawidłowe postawy i zachowania, które przyczyniają się do odczuwania silnego dyskomfortu w indywidualnej relacji z nauczycielem.

Niniejszy priorytet ma na celu uwrażliwienie nauczycieli – a szczególnie nauczycieli instrumentalistów i wokalistów w szkołach muzycznych, do nauczycieli przedmiotów

plastycznych udzielający korekt prac plastycznych, nauczycieli tańca w szkołach baletowych – na wykorzystywanie w swojej pracy pełnego wachlarza kompetencji psychologicznych, które stanowią jeden z trzech fundamentalnych filarów kompetencji, obok kompetencji specjalistycznych i dydaktycznych, wymaganych od nauczycieli wszystkich szczebli i wszystkich typów kształcenia. Kompetencje psychologiczne w największym stopniu odwołują się do umiejętności empatycznej komunikacji opartej na podmiotowym i zindywidualizowanym traktowaniu każdego ucznia.

2. Wyposażenie ogólnokształcących szkół artystycznych w podstawowe narzędzia diagnozy psychologicznej i pedagogicznej.

Do systematycznego wykonywania w środowisku szkolnym działań diagnostycznych w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej i działalności wychowawczo-profilaktycznej obligują odpowiednie przepisy prawa oświatowego.

W zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej Obwieszczenie MEN z dnia 9.07.2020 r. *w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz.U. 2020, poz. 1280) wskazuje na:

- a) obowiązek rozpoznawania/diagnozowania m.in. indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych i uwarunkowań środowiskowych ucznia (§ 2 ust. 1); mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień (§ 20 ust. 1 pkt. 2); przyczyn niepowodzeń szkolnych (§ 20 ust. 1 pkt. 3); ryzyka wystąpienia dysleksji (§ 20 ust. 2 pkt. 2);
- b) zadania pedagoga szkolnego i specjalnego oraz psychologa w szkole polegających na prowadzeniu badań i działań diagnostycznych uczniów (§ 24 pkt. 1 oraz § 23a Rozporządzenia MEN z dnia 22.07.2022);
- c) zadania nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów w zakresie współpracy z poradnią w procesie diagnostycznym i postdiagnostycznym (§ 20 ust. 1 pkt. 5).

W zakresie działalności wychowawczo-profilaktycznej Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* wskazuje na podstawę opracowania programu wychowawczo-profilaktycznego, którą stanowią wyniki corocznej diagnozy (art. 26 ust. 2). Za przeprowadzenie diagnozy odpowiedzialny jest dyrektor szkoły lub placówki albo upoważniony przez niego pracownik szkoły/placówki (art. 26 ust. 3). Natomiast

Rozporządzenie MEN z 22.01.2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 208, poz. 214) doprecyzowuje, iż podstawę do podejmowania działalności wychowawczo-profilaktycznej stanowi diagnoza w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka (...), dotycząca uczniów i wychowanków, rodziców lub opiekunów, nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły lub placówki, opracowana w każdym roku szkolnym, w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego (§ 6 ust. 2). Wszelkie działania wynikające z diagnozy szkoła lub placówka uwzględnia w programie wychowawczo-profilaktycznym (§ 6 ust. 5).

W związku z powyższym rekomenduje się wyposażenie szkół artystycznych, a szczególnie gabinetów psychologa i pedagoga szkolnego oraz pedagoga specjalnego, w specjalistyczne narzędzia diagnostyczne, takie jak testy, kwestionariusze, skale, baterie metod i in., umożliwiające przeprowadzanie diagnoz w wymiarze indywidualnym i grupowym. Potrzebę zakupu narzędzi diagnostycznych zgłasza – według potrzeb – specjalista, a dyrektor przeznacza środki zgodnie z możliwościami finansowymi szkoły. W wyborze odpowiednich narzędzi diagnostycznych służą pomocą psycholog/psycholog/psycholog Specjalistycznych Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych CEA.

3. Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, aspołecznych i przemocowych wśród uczniów szkół artystycznych i ich rodzin.

Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, zachowań aspołecznych i przemocowych wśród uczniów należy do obowiązków każdej szkoły artystycznej, zarówno z pionem ogólnokształcącym, jak i realizującej kształcenie wyłącznie artystyczne oraz każdej bursy szkolnictwa artystycznego.

Powoływany przez dyrektora szkoły zespół ds. programu wychowawczo-profilaktycznego odpowiada za opracowanie planu wychowawczo-profilaktycznego, którego harmonogram zawiera działania zaplanowane na podstawie aktualnych wyników diagnozy szkolnej. Działania te mogą wpisywać się merytorycznie m.in. w dwa ogólnopolskie programy wieloletnie – *Rządowy Program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem Bezpieczniej im. W. Stasiaka na lata 2022-2024* prowadzony przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz *Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie* prowadzony przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

III. Diagnoza aktualnych potrzeb i zagrożeń szkoły

Czynności określone w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym są spójne zarówno z polityką oświatową państwa, rekomendacjami CEA oraz z zadaniami statutowymi szkoły i są wynikiem uwarunkowań lokalnych. Zostały opracowane w oparciu o wyniki nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora szkoły, spostrzeżenia kadry szkolnej, uczniów oraz rodziców, a także ankiety przeprowadzonej wśród uczniów kl. IV-VI c. 6-letniego i uczniów kl. I-IV c. 4-letniego.

Mocne strony szkoły:

1. Ponad trzydziestoletnia tradycja szkoły stanowi jej wielki kapitał i wpisuje się poprzez swoją działalność edukacyjno-artystyczną jako instytucja dużego zaufania społecznego.
2. Poziom działalności dydaktycznej i artystycznej prezentowany w ramach poszczególnych konkursów, które zachowały wieloletnią ciągłość, może być gwarantem budowania prestiżu, mimo zmieniających się pokoleń nauczycieli i uczniów.
3. Intensywny proces integracji całej społeczności szkolnej.
4. Duże zainteresowanie społeczne działalnością edukacyjną naszej szkoły.
5. Szkoła jest bezpiecznym środowiskiem rozwoju muzycznego dziecka.
6. Właściwie rozwijane są zdolności muzyczne ucznia. nauczyciele dbają o indywidualny rozwój dziecka.
7. Nauczyciele spełniają oczekiwania rodziców i uczniów.
8. W szkole są dobre i bardzo dobre relacje nauczycieli z rodzicami.
9. Rodzice uczniów interesują się rozwojem muzycznym dziecka.
10. Programy i repertuar muzyczny nauczyciele dostosowują do możliwości indywidualnych ucznia.
11. Rodzice i uczniowie dostrzegają wieloaspektowe korzyści płynące z edukacji w szkole muzycznej.
12. Szkoła posiada dobre warunki lokalowe, w tym świetlicę dla uczniów i kącik dla rodziców.

Słabe strony szkoły:

1. W szkole brakuje nauczycieli zatrudnionych w pełnym wymiarze godzin. Nauczyciele zatrudnieni na niepełny wymiar nie są dostępni codziennie. Z tego też powodu pojawiają

się trudności z ułożeniem planu. Konieczność uczęszczania do szkoły 4 dni w tygodniu niekiedy zniechęca rodziców i uczniów.

2. Brak szkolnego psychologa, pedagoga.
3. Niska kultura osobista wśród sporej części uczniów. Brak znajomości podstawowych zasad savoir vivre'u.

IV. Cele ogólne i szczegółowe planu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2023/2024

Cele ogólne:

1. Wzmacnianie więzi emocjonalnej między uczniem i nauczycielem.
2. Kształtowanie zasad kulturalnego zachowania.
3. Integracja uczniów i rodziców.
4. Rozpoznawanie i wspomaganie potrzeb ucznia, jego środowiska oraz zapewnienie mu pomocy pedagogicznej i psychologicznej.
5. Prowadzenie działalności informującej o zachowaniach ryzykownych, aspołecznych i przemocowych wśród uczniów i ich rodzin, a także konsekwencjach tych zachowań.
6. Informowanie społeczności szkolnej o możliwościach wsparcia w ramach funkcjonowania Poradni psychologiczno - pedagogicznych CEA oraz procedurach „Niebieska Karta” - przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe:

1. Kształtowanie kulturalnego zachowanie się uczniów w stosunku do nauczycieli i pracowników szkoły (i odwrotnie) oraz poszanowania mienia szkolnego.
2. Profilaktyczne działania zapobiegające uzależnieniom od środków psychoaktywnych.
3. Kontynuowanie działań sprzyjających poszerzaniu wiedzy uczniów i rodziców o korzyściach płynących z edukacji w szkole muzycznej.
4. Zachęcanie rodziców do systematycznych kontaktów z nauczycielem instrumentu oraz nauczycielami przedmiotów teoretycznych celem obserwacji postępów dziecka oraz wspierania go podczas edukacji muzycznej.
5. Organizowanie wydarzeń integrujących uczniów w szkole i poza szkołą.

6. Organizacja szkolenia, warsztatów dla nauczycieli, uczniów i rodziców na temat wzmacniania prawidłowej komunikacji między uczniem a nauczycielem z psychologiem CEA.
7. Zwiększenie wsparcia psychologicznego uczniów poprzez informowanie o możliwościach korzystania z pomocy specjalistycznych instytucji, przekazywanie uczniom treści uświadamiających jak sami mogą pracować nad poprawą samopoczucia
8. Działania informacyjne związane z procedurą „Niebieska Karta”.

V. Harmonogram konkretnych zadań

Strategia wychowawczo-profilaktyczna	Cele	Formy realizacji	Termin realizacji i osoby odpowiedzialne
Strategia wychowawcza	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie kulturalnego zachowanie się uczniów w stosunku do nauczycieli i pracowników szkoły (i odwrotnie) oraz poszanowania mienia szkolnego • Kształtowanie postawy: nauczyciel - mój mistrz • Wzmacnianie dobrych relacji między uczniami • Umożliwianie swobodnego wyrażania emocji i uczuć przez uczniów (analiza słabych i mocnych stron;) • Uczenie nawyków dobrego zachowania i zasad kultury osobistej; • Uczenie umiejętności komunikowania się z innymi osobami; • Rozwijanie 	<p>- warsztaty na temat: muzyczny bon-ton,</p> <p>- szkolenie, warsztaty dla nauczycieli, uczniów i rodziców na temat wzmacniania prawidłowej komunikacji między uczniem a nauczycielem z psychologiem CEA.</p> <p>- pogadanki przed grupowymi wyjściami organizowanymi przez szkołę,</p> <p>- dbanie o dobre relacje nauczyciel - uczeń</p>	<p>październik dyrektor Paulina Staniec Samorząd Uczniowski</p> <p>Dyrektor</p> <p>cały rok wszyscy nauczyciele</p> <p>wszyscy nauczyciele</p>

	<p>umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem podczas występów publicznych; • Respektowanie zasad dotyczących stroju ucznia podczas publicznych występów i koncertów. 	<p>- tablice informacyjne dla uczniów – piktogramy ilustrujące jak należy się zachować w danej sytuacji,</p> <p>- monitorowanie zachowań odbiegających od norm, zasad przyjętych w szkole, szybkie reagowanie, informowanie dyrektora oraz rodziców,</p> <p>- ankieta przeprowadzona wśród uczniów i rodziców dotycząca samopoczucia w szkole, relacji uczeń - nauczyciel, rodzic - nauczyciel, poziomu zadowolenia z edukacji w szkole</p> <p>-zajęcia, spotkania integrujące grupy/ klasy</p> <p>- organizowanie wycieczek, koncertów i innych imprez szkolnych,</p> <p>- rozmowy z uczniami na temat norm i zasad dobrego zachowania,</p> <p>- przedstawienie uczniom i rodzicom zasad dotyczących ubioru podczas występów publicznych oraz koncertów</p>	<p>cały rok samorząd uczniowski</p> <p>Cały rok dyrektor Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły</p> <p>Styczeń 2024 Zespół nauczycieli teoretyków</p> <p>Cały rok Dyrektor Wyznaczeni nauczyciele</p> <p>Cały rok Dyrektor Wyznaczeni nauczyciele</p> <p>Cały rok Wszyscy nauczyciele</p> <p>Cały rok Wszyscy nauczyciele</p>
--	--	--	--

Strategia profilaktyczna	<ul style="list-style-type: none"> • Profilaktyczne działania zapobiegające uzależnieniom od środków psychoaktywnych. • Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych 	<ul style="list-style-type: none"> - plakaty edukacyjno-informacyjne, - udostępnianie informacji o szkoleniach i warsztatach tematycznych na stronie szkoły na Facebooku 	<p>Samorząd uczniowski Cały rok</p> <p>Administrator strony</p>
Strategia informacyjna	<ul style="list-style-type: none"> • Działania informacyjne związane z procedurą „Niebieska Karta” • Informowanie o zachowaniach ryzykownych, społecznych i przemocowych wśród uczniów i ich rodzin, a także konsekwencjach tych zachowań. 	<ul style="list-style-type: none"> - plakaty informacyjne, - informacje na Facebooku 	<p>Cały rok dyrektor Samorząd uczniowski Administrator strony</p>

VI. Plan ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

W celu systematycznego monitorowania realizacji zaplanowanych zadań i celów Programu opracowane zostały narzędzia pozwalające analizować ten obszar. Ewaluacja ma służyć dokonaniu analizy i podsumowań poszczególnych zagadnień. Umożliwi również dokonanie w przyszłym roku szkolnym niezbędnych modyfikacji.

Narzędzia ewaluacyjne :

- 1) obserwacja

- 2) ankieta
- 3) wywiad
- 4) analiza dokumentacji szkolnej

Sposoby i środki ewaluacji Programu:

- 1) obserwacja zachowania uczniów, rozumienie i przestrzeganie norm i przepisów obowiązujących w szkole,
- 2) obserwacja zaangażowania w naukę,
- 3) rozpoznanie poziomu świadomości uczniów na temat higieny psychofizycznej w procesie edukacyjnym,
- 4) ocena sytuacji wychowawczej szkoły,
- 5) rozmowy z rodzicami na temat problemów wychowawczych,
- 6) ankiety.